

Tsjielp!!

Natuur- en Vogelwacht
Culemborg e.o.

Digitale nieuwsbrief editie mei 2026– nr. 184

© Jouke Altenburg

Ada Wille geridderd

© Kars Velling

Op vrijdag 24 april waren er tientallen mensen aanwezig in de theetuin van NVWC-bestuurslid Ada Wille aan de Hondwijk. De zon scheen en er was taart en koffie. Maar het was taart van een bakker en Ada was in geen velden of wegen te bekennen. Ze was met een overlegsmoes naar de gemeente gelokt. Toen ze nietsvermoedend terug kwam fietsen op deze zonovergoten ochtend, werd Ada onthaald op een luid gejuich en geklap. Burgemeester Marinka Mulder nam haar mee naar het midden van het terrein en begon een indrukwekkend betoog over alle kwaliteiten van Ada en haar grote impact op de biodiversiteit in en buiten Culemborg. Daarna kondigde de burgemeester aan dat het de Koning had

behaagd haar te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau!! Een hele eervolle onderscheiding.

We zijn heel blij voor Ada en vinden haar koninklijke onderscheiding meer dan terecht. Als cadeau hebben we haar minimaal 10 NVWC'ers aangeboden die een dag actief aan de gang gaan in haar theetuin. Dat kan zijn hakken en kappen, maaien en zaaien, spitten en egaliseren, dunnen en planten, tellen, of wat dan ook. Als er mensen zijn die hier ook aan mee willen werken, stuur dan even een mailtje aan bestuur@nvw.nl.

© Kars Velling

NVWC-activiteiten mei 2026

08-05 t/m 09-05-2026

© Louis van Oort

Jubileumeditie Big Day

Van vrijdag 8 mei 19:00 uur tot zaterdag 9 mei 17:00 uur staat de jubileumeditie (25 jaar!) van de Culemborgse Big Day op de agenda. De Big Day is een vogelwedstrijd waarbij teams van twee personen in een gebied van ongeveer 80 vierkante kilometer rond Culemborg zoveel mogelijk vogelsoorten proberen te spotten. Daarbij mogen zij alleen gebruik maken van een fiets als vervoermiddel.

Ben je NVWC-lid en heb je altijd getwijfeld en gedacht om óóit toch eens mee te willen doen? Doe eens gek en geef je gewoon op voor deze unieke vogelervaring. Heb je vragen over het evenement? Stel ze gerust aan Job de Boer:

jobdeboer@hotmail.com.

Aanmelden kan tot **uiterlijk 4 mei a.s.** via het bovengenoemde e-mailadres.

Op de foto Daniël Beuker en Job de Boer, de winnaars van vorig jaar, met de trofee.

14-05 t/m 17-05-2026

© Winny Verdouw

Hemelvaartkamp

Van 14 t/m 17 mei vindt het jaarlijkse hemelvaartkamp plaats. De bestemming is dit jaar Boerderijcamping De Kloostermuur in Noorbeek (L), en er gaan 19 volwassenen en 2 kinderen mee.

Onder de deelnemers is veel dieren- en plantenkennis aanwezig, dus we kunnen weer uitkijken naar de verslagen in de Hak-al!

24-05-2026

© NVWC-2025

Kunst- en Natuurmarkt Werk aan het Spoel

Op 24 mei is er weer een Kunst- en Natuurmarkt op Werk aan het Spoel. Vorig jaar waren we daar vanwege ons jubileum en het was zo'n succes, dat we er nu ook weer bij willen zijn. We zijn deze dag aanwezig met onze bakfiets met informatie over de NVWC en een voeldoos en grabbelton voor kinderen. Ook zijn er de hele dag natuurwandelingen, begeleid door NVWC'ers, met als onderwerpen vogels, planten, vlinders, overige insecten en noem maar op. De jeugdgroep van de NVWC gaat ook op pad en we hopen op weer een enorm geslaagde en stimulerende dag.

OPROEP: Als er mensen zijn die mee willen helpen, bijvoorbeeld door bij onze bakfiets te staan met informatie, of om een natuurwandeling te verzorgen, stuur dan even een mailtje aan bestuur@nvw.nl. Hoe meer mensen meehelpen, hoe minder lang ieder aanwezig hoeft te zijn. Als je je hebt opgegeven om mee te helpen, krijg je de week van tevoren een overzicht met alle activiteiten en wanneer je zelf bent 'ingeroosterd'. Dank alvast voor de medewerking.

© NVWC-2025

24-05-2026

📅 24 mei sluitingsdatum inleveren kopij Hak-al

25-05-2026

© Website Noord-Hollandse duinen

Excursie plantenwerkgroep

De tweede van vier openbare excursies van de plantenwerkgroep gaat op maandag 25 mei, tweede pinksterdag, naar het Kennemermeer. Dit is een unieke jonge duinvallei bij IJmuiden. Ingeklemd tussen een jachthaven, boulevard, parkeerplaats en honderden strandhuisjes is in korte tijd een natuurgebied van internationale allure ontstaan. De excursies van de werkgroep zijn toegankelijk voor alle belangstellenden, dus zowel leden als niet-leden. We gaan met eigen vervoer, graag wel zoveel mogelijk carpoolen, en verzamelen om 10.00 uur ter plaatse. De precieze aankomstplek wordt nog bepaald en gedeeld onder de deelnemers. Aanmelden kan door **vóór 23 mei** een mailtje te sturen naar bramschenkeveld@gmail.com.

30-05-2026

© Gerrit Jan Klop

Vogels in de buurt, excursie

Let op! Er is geen excursie op 6 juni, vandaar dat deze op 30 mei wordt gehouden. Op deze zaterdagochtend gaat Gerrit Jan op zoek naar de wielewaal in de noordelijke delen van Mariënwaerd. Met een beetje geluk laat deze prachtige gele vogel zijn diedeljo vanuit de kroonlaag van de bomen horen. Ook bosrietzangers, grauwe vliegenvangers, sprinkhaanzangers en boompiepers zijn typische soorten die daar gevonden kunnen worden. Deze maandelijkse excursie onder leiding van Gerrit Jan Klop is voor zowel leden als niet-leden en is ook geschikt voor beginnende vogelaars. Aanmelden vooraf is niet nodig en er zijn geen kosten aan verbonden. Heeft u een verrekijker? Neem die dan mee. We stappen 30 mei om 9:00 uur op de fiets vanaf het grote plein voor De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. De excursie duurt ongeveer twee uur. Voor meer info een mailtje naar gjklop@gmail.com. *Volgende excursie: 4 juli.*

30-05-2026

© Karin Verspui

Jeugdactiviteit: Dagvlinders en libellen

De jeugd gaat deze dag op zoek naar dagvlinders en libellen op het Tichelterrein bij Buren. Dit gebied staat bekend om de kruidenrijke graslanden waar veel vlinders op afkomen. Een plas met helder water herbergt er veel soorten libellen.

We verzamelen om 13.30 uur op de parkeerplaats aan de Hennisdijk. Tot 15.30 uur wandelen we door het gebied.

Een uitnodiging volgt nog via de groepsapp van de jeugdwerkgroep.

Nieuws uit de natuur (april 2026)

© Bram Ubels

© Gerben Mensink/Marjan Schutte

© Diet van Wendel

© Jean-Paul Boerekamps

© Jandirk Kievit

Afsluiting lezingenseizoen

Op woensdagavond 15 april vond de laatste lezing van dit seizoen plaats. Voormalig NVWC-leden Gerben Mensink en Marjan Schutte vertelden over hun ervaringen als vogelwachters op de onbewoonde waddeneilanden Rottumeroog en Rottumerplaat (en Zuiderduin). Voor deze eilanden geldt verboden toegang en om de vogels te beschermen, verblijven er in de broedtijd vogelwachters op de eilanden, die elkaar in blokken van twee weken afwisselen. Naast algemene zaken als historie en beheer, kwamen de vogelwachterstaken ruimschoots aan bod: tellen / inventariseren (broedvogels, hoogwatervluchtplaatsen, vlinderroutes), eilandbewaking en strandopruimacties, alsmede hoe ze hun (schaarse) vrije tijd doorbrachten.

De aftrap van het nieuwe lezingenseizoen is op 16 september.

Nachtvlinders inventariseren

Op vrijdagavond 17 april zijn leden van de insectenwerkgroep, met een paar belangstellenden van buiten de werkgroep, voor de eerste keer dit seizoen weer nachtvlinders gaan inventariseren. Dit keer op een nieuwe locatie: de Landjes van Joost langs de Beusichemsdijk, met twee opstellingen met elk een nieuw type UV-lamp en een gloednieuw, doodstil power station, waar voorheen een kwiklamp en aggregaat gebruikt werden. Hoogtepunt van de soorten die op het laken en net afkwamen, was de teunisbloempijlstaart (foto), één van de twee Europees beschermde soorten nachtvlinders die in Nederland voorkomen. Maar ook de kleine wapendrager en de vele spannertjes waren de moeite waard, net als andere dieren, zoals de grote spinnende watertor (foto). In het seizoen gaan we één keer per maand nachtvlinders inventariseren m.b.v. lamp en laken. Steeds op een andere locatie en, omdat de dagen langer worden, steeds wat later op de avond tot in de nacht. De volgende keer is op vrijdagavond 15 mei. Wil je een keer meekijken of op de hoogte blijven via de insecten-appgroep, stuur dan een mailtje naar insectencoer@nvwc.nl.

Vogelwerkgroep

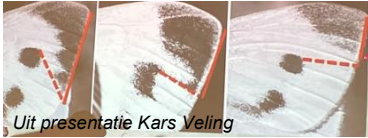
De vroege vogels van de vogelwerkgroep zagen niet alleen veel vogelsoorten langskomen op de telposten in ons werkgebied. Ze genoten ook van zonsopkomsten, die prachtige plaatjes opleverden zoals de foto hiernaast!

© Ewoud van der Ploeg

© Lydwien Battenrik

Uit presentatie Kars Veling

© Diet van Wendel

Bioblitz in Lanxmeer met inbreng van de NVWC

In de week van 11 t/m 19 april was de NVWC tijdens de bioblitz in ecowijk Lanxmeer vertegenwoordigd door de coördinatoren van de jeugdgroep, vogel- en zoogdierenwerkgroep.

Op 18 april hebben Maartje en Ewoud van der Ploeg van de jeugdgroep een excursie gegeven voor de jeugd en hun ouders. Het doel was het scoren van zoveel mogelijk verschillende soorten. Voorafgaand aan hun zoektocht waren al ruim 350 soorten voor de bioblitz ingevoerd. Zouden zij de 400 soorten kunnen passeren? Jawel!! Na 2 uur keihard soorten scoren, stond de teller op 406 unieke soorten! Enkele van hun nieuwe soorten waren de zilverpuntgrasmineermot, staafwants, gewoon doortje en grote roodoogjuffer. Wat een succes!! Op de foto staat Maartje met een bruine kikker, die meteen door ouders wordt ingevoerd op waarneming.nl.

Gerrit Jan Klop, coördinator van de vogelwerkgroep en woonachtig in de wijk, hield vogelwandeltochten.

Jurgen Geven, coördinator van de zoogdierenwerkgroep, heeft op 19 april een lezing gegeven over welke zoogdieren er leven in Lanxmeer en in de rest van het NVWC-werkgebied, en hoe je daar achter kunt komen. Op de foto legt Jurgen de werking van de sporenbus uit.

Alle resultaten zijn te zien op de speciale pagina van de [bioblitz op Waarneming.nl](https://bioblitz.op.waarneming.nl).

Workshop/presentatie Dagvlinders en bijbehorende excursie

Op woensdagavond 22 april gaf Kars Veling een levendige workshop/presentatie over het leven van dagvlinders en hoe je de verschillende soorten kunt herkennen. Er waren ca 20 deelnemers, die op zondagmiddag 26 april naar de Regulieren gingen om het geleerde in de praktijk te brengen onder leiding van Kars en Annette. Het was een prachtige zonnige middag, waarop de vele oranjetipjes de boventoon voerden. Verder kwamen voorbij: citroenvlinder, atalanta, landkaartje, bont zandoogje, kleine vuurvlinder, dagpauwoog, groot koolwitje, klein koolwitje en klein geaderd witje. Als bijvangst vonden we o.a. een paar nachtvlinders, Europese hoornaar, elzenhaantje, gewone wolzwever, diverse zweefvliegen en akkerhommel. Al met al een geslaagde avond en middag!

Nieuws van het bestuur

Bestuurssamenstelling

Tijdens de Algemene ledenvergadering van 1 april jl. is Diet van Wendel geïnstalleerd als algemeen bestuurslid. Vanwege het feit dat we als bestuur nog graag twee leden erbij wilden hebben, is aan de vergadering toestemming gevraagd om nieuwe bestuursleden gedurende het jaar te laten instromen en niet te hoeven wachten tot de volgende ALV. Deze toestemming is verleend.

Intussen is ook Yme Jan Bosma het bestuur komen versterken.

We hebben nu dus nog één vacature. Heb je zin om eens in de maand bij elkaar te komen om het wel en wee van de Natuur- en Vogelwacht te bespreken? Wil je de andere bestuursleden voeden met nieuwe inzichten en mooie plannen? Grijp dan deze kans en meld je aan via bestuur@nvwc.nl. Mocht je eerst meer informatie willen of een keertje willen komen proefdraaien dan kan dat natuurlijk ook.

Instagram

We hebben een nieuwe beheerder voor ons Instagram-account: Martijn Buitenkamp. Je kunt de NVWC vinden (en natuurlijk volgen) op Instagram via [deze link](#), of via de Instagram-app als je zoekt op [natuurenvogelwachtculemborg](#).

Eerstvolgende bestuursvergadering: maandag 18 mei

Activiteiten en berichten van anderen

Activiteiten

© Website NVW Vijfheerenlanden

© Lionne van Drunen

Natuur- en Vogelwacht Vijfheerenlanden:

- 1 mei: Jeugdactiviteit, ontdek de natuur. Over rupsen, poppen en vlinders.
- 2 mei: Vogelexcursie bij Everdingen.
- 2 mei: Jeugdactiviteit, ontdek de natuur. Over vogels in de lente.

Klik [hier](#) voor meer informatie en aanmelden voor de activiteiten.

IVN West-Betuwe:

- 1 mei: wandelen en nachtvlinderen in Geldermalsen.
- 26 mei: workshop lieveheersbeestjes. Op 30 mei kunt u het geleerde in de praktijk brengen en vindt de excursie plaats.

Klik [hier](#) voor meer informatie en locaties.

© Theo de Jong

© Website Stroomhuis Neerijnen

© Rene Janssen

© Velt-Betuwe

Nederlandse Malacologische Vereniging*: 9 mei excursie Fort Everdingen

Ga mee op zoek naar schelpen, slakken en andere bijzondere beestjes op het terrein van Fort Everdingen.

Klik [hier](#) voor meer informatie over de excursie en aanmelden.

[Hier](#) vind je meer informatie over malacologie (=weekdierkunde).

Stroomhuis Neerijnen:

- 9 mei: Excursie en ontbijt: Vroege vogels deel 2
- 12 mei: Lezing: Ontdek de kracht van boerenlandschappen n beweging. Maak kennis met de vernieuwende aanpak van agrarisch natuurbeheer in het hart van het Gelderse Rivierenland.
- 27 mei: Landschapslezing door natuurschrijver Caspar Janssen. Aan de hand van persoonlijke observaties, ontmoetingen en verhalen neemt hij u mee langs het Lingeland.

Klik [hier](#) voor meer informatie en kaarten bestellen voor deze drie activiteiten.

Vleermuistuintelling: 15 – 17 mei

De aanwezigheid van vleermuizen zegt iets over hoe duurzaam en natuurlijk een buurt is. Daarom wordt tijdens dit weekend in mei de verspreiding van vleermuizen onderzocht. Wilt u meedoen? Klik dan [hier](#) voor meer informatie.

Plantjesruilmarkt bij Caetshage: 23 mei

Op zaterdagochtend 23 mei, van 8.00 tot 10.30 uur, vindt de Velt-plantjesruilmarkt plaats bij Stadsboerderij Caetshage. Er kunnen dan plantjes en zaden geruild worden. Iedereen is welkom die groenten, tuinplanten en kamerplanten over heeft of juist nog wat kan gebruiken. Voor meer informatie, klik [hier](#).

Nieuwsberichten

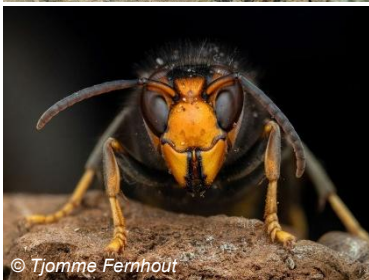
© Website VVV Kromme Rijnstreek

© Stijn Schreven

© Daan Drukker

© Tjomme Fernhout

© Website Vroege Vogels

Liniepontje vaart weer vanaf mei

Dit pontje Culemborg-Houten-Everdingen is onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en vaart weer vanaf 2 mei. Voor tijden en prijzen kunt u [hier](#) klikken.

Er is ook een wandelroute van 10 kilometer van Werk aan de Groeneweg-Culemborg-Werk aan het Spoel-Fort Everdingen-Werk aan de Groeneweg. Voor meer informatie en route klik [hier](#).

Nature Today:

- **Insect van het jaar 2026** (*EIS Kenniscentrum Insecten, Naturalis Biodiversity Center*)

De grote rietsigaargalvlieg is verkozen tot insect van het jaar 2026! Hij werd uitgekozen uit 5 kanshebbers. Omdat insecten meer aandacht nodig hebben, is deze verkiezing in het leven geroepen door Taxon Foundation, EIS Kenniscentrum Insecten, de Nederlandse Entomologische Vereniging en Naturalis Biodiversity Center. Dit is het vijfde jaar waarin deze verkiezing gehouden wordt. Lees [hier](#) meer over de winnaar en genomineerden van dit jaar. Er is ook een speciale [website](#) voor de insect van het jaar-verkiezing.

- **Het is weer tijd voor waterdierpjes!** (*EIS Kenniscentrum Insecten*)

Niets is leuker dan tijdens de lente slootje te scheppen en te zoeken naar insecten en andere waterdierpjes. En als je op [waterdierpjes.nl](#) je vondsten meldt, kun je een inschatting maken van de waterkwaliteit van het slootje. Lees [hier](#) meer over hoe je mee kunt doen.

- **Aziatische hoornaar wordt geelpoothoornaar** (*EIS Kenniscentrum Insecten, Naturalis Biodiversity Center*)

Hoewel het insect uit Azië komt, gaf de naamgeving veel verwarring. Er is voorgesteld om de naam te veranderen en dat is overgenomen door het Nederlands Soortenregister. De naam geelpoothoornaar verwijst naar de helgele uiteinden van de poten van de hoornaar. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Vroege vogels: Filmpje en foto's van vogels op rare plekken

Vogels strijken neer op vreemde plekken. In het filmpje is te zien dat een ransuil op een schip belandt dat aan het werk was bij de Doggersbank in de Noordzee. En op de foto's zijn meer vogels te zien op vreemde plekken: van roestige tractoren tot hoogspanningsmasten. Klik [hier](#) voor het filmpje en de foto's.

Colofon

Verschijning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
+Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.